

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Brugstraat 61a te Vinkel

Rapportnummer 17-0296

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Brugstraat 61a te Vinkel

november 2017

Rapportnummer: 17-0296

In opdracht van: MVDB Holding BV

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: K.S. Haan MSc

Auteur: Ir. N. Arts-Smits

Kwaliteitscontrole: Ir. E.J.F. Claassen

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Leeswijzer	4
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	9
3	Methode.....	10
4	Natuurwaarden	11
4.1	Beschermde gebieden.....	11
4.2	Beschermde soorten	12
4.2.1	Flora.....	12
4.2.2	Vlinders en libellen	13
4.2.3	Kevers en slakken	13
4.2.4	Vissen	14
4.2.5	Reptielen en amfibieën.....	14
4.2.6	Vogels.....	16
4.2.7	Zoogdieren.....	17
5	Conclusies	19
	Geraadpleegde bronnen	22

Bijlagen

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Ten behoeve van het voornemen van de initiatiefnemer om enkele woningen te bouwen op locatie Brugstraat 61a te Vinkel is het noodzakelijk om ten behoeve van de planologische procedure een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

Vanaf 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt de drie voormalige wetten op het gebied van soort- en gebiedsbescherming; Boswet, Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en faunawet.

1.2 Doel

Het doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (wn) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

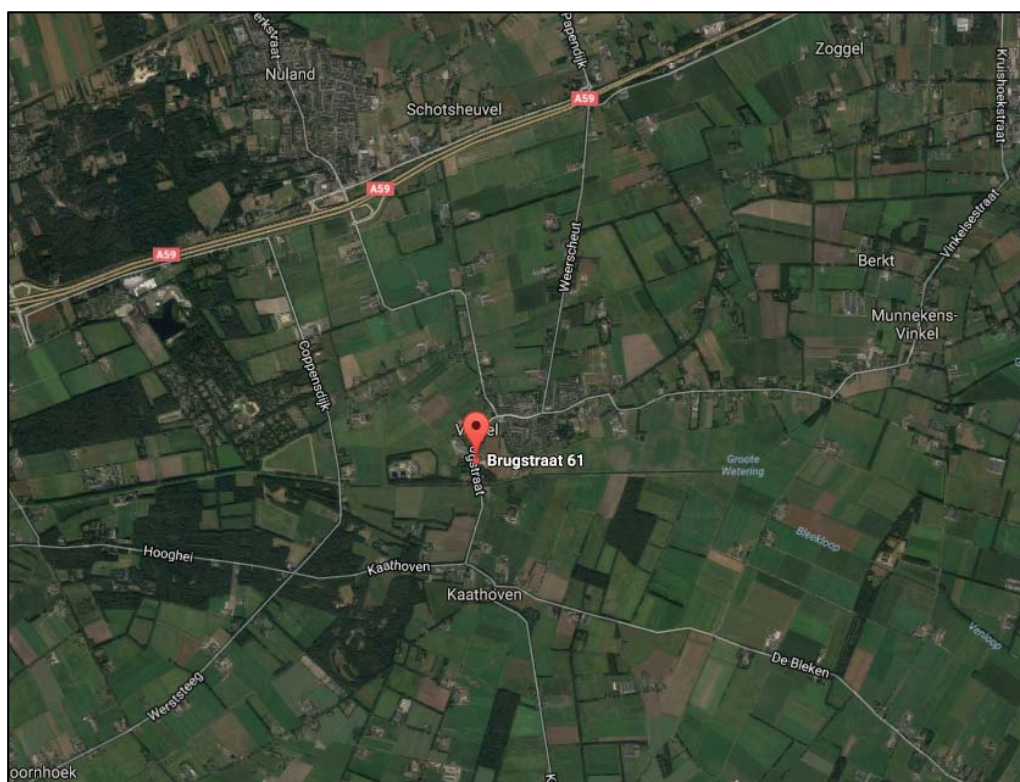
2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt in het zuiden van het dorp Vinkel, aan de achterkant van een straat met lintbebouwing. Het plangebied wordt omsloten door bebouwing en groen in het zuiden en westen en door akkers in het noorden en oosten.

Het plangebied bestaat klinkerverharding. In het oosten van het plangebied liggen verscheidene materialen en in het zuiden ligt een zandwal met een laurierhaag en met hierachter een sloot/greppel. In de noordwestzijde van het plangebied staat een garage.

De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het plangebied is weergegeven in figuur 2. Op pagina's 7 & 8 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1: Ligging plangebied (rode stip) in ruime omgeving

Figuur 2: Ligging plangebied (rood omlijnd) (bron: Bing Maps)

Foto 1: zuidzijde plangebied

Foto 2: westzijde plangebied

Foto 3: oostgrens plangebied

Foto 4: materialen in plangebied met op de achtergrond de zandwal met begroeiing erop

Foto 5: begroeide zandhopen en materiaal voor muur

Foto 6: droge sloot achter muur

Foto 7: vrijwel droogstaande greppel (buiten plangebied)

Foto 8: greppel in zuidwestzijde van het plangebied

Foto 9: te slopen garage zuidoostzijde

Foto 10: te slopen garage noordwestzijde

Foto 11: Grote Wetering ten zuiden van plangebied

2.2 Voorgenomen plannen

Initiatiefnemer is voornemens enkele woningen te bouwen op de locatie Brugstraat 61a te Vinkel. Het plangebied ligt achter de woning en wordt momenteel gebruikt als parkeerplaats. De bestaande garage dient hiervoor te worden gesloopt. Volgens de voorgenomen plannen worden hier zeven woonkavels gerealiseerd, inclusief een straat om deze woningen met de auto te kunnen bereiken. Aan de noord- en oostzijde van deze straat worden laanbomen geplant. De bestaande greppel/sloot aan de zuidrand van het plangebied blijft behouden.

Figuur 3: Kaart voorgenomen plannen

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), het dataloket van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl, verspreidingsatlas.nl, Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken.

De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 24 oktober 2017 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: bewolkt, droog, matige wind en circa 12 °C.

4 Natuurwaarden

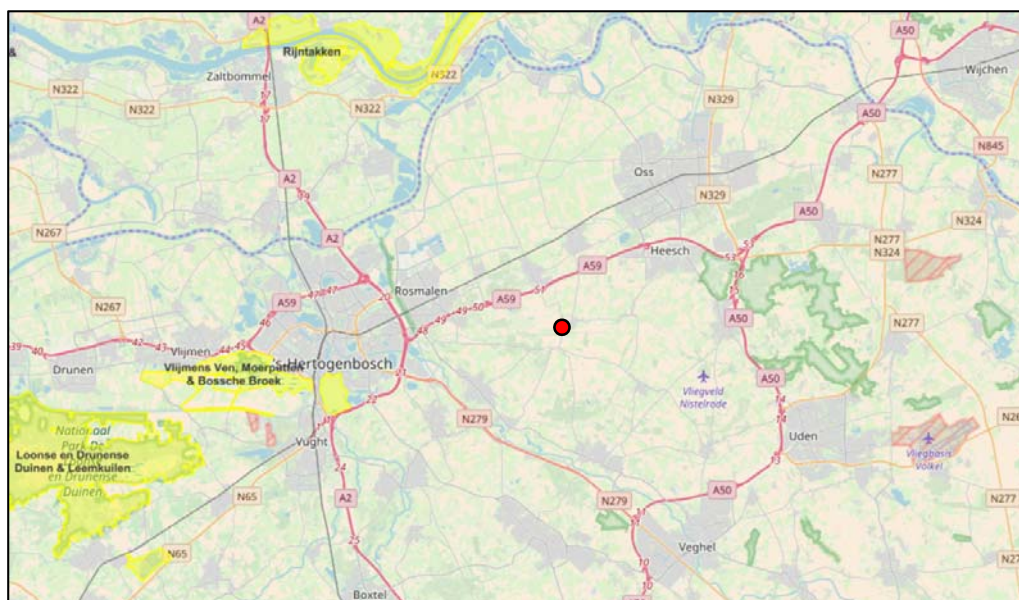
4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) blijkt dat de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op ongeveer 10 kilometer afstand ten westen van het plangebied ligt, zie figuur 5. Dit betreft het Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek.

Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten de Natura 2000-gebieden ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (minimaal 10 kilometer) is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden.

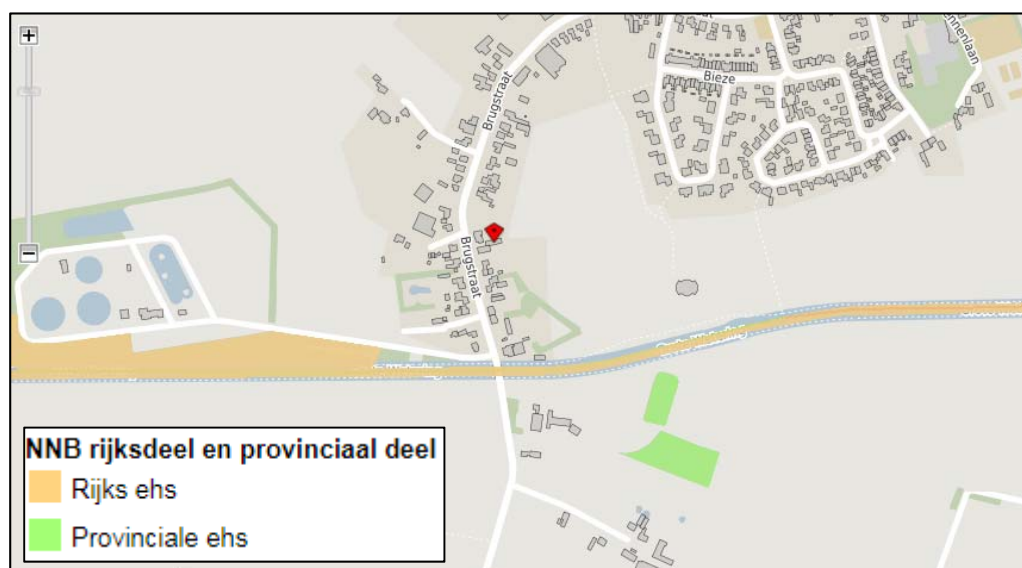

Figuur 5. Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (gele vlakken) (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Noord-Brabant NNB genoemd) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de natuurbeheerplankaart van de kaartbank op de website van de provincie Noord-Brabant, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNB (natuurnetwerk Brabant). Ongeveer 100 meter ten zuiden van het plangebied ligt de watergang Grote Wetering, die is aangewezen als NNB. De ligging van het NNB ten opzichte van het plangebied is weergegeven in figuur 6.

Figuur 6. Ligging plangebied (rode figuur) ten opzichte van het NNB (bron: <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>)

Effectbeoordeling

Het plangebied maakt geen deel uit van het NNB. Het dichtstbijzijnde gebied dat onderdeel vormt van het NNB is de Grote Wetering ongeveer 100 meter ten zuiden van het plangebied. Gezien de ligging van het plangebied met een groene bufferzone tussen de watergang en het plangebied en de lokale aard van de voorgenomen plannen zijn negatieve effecten op het NNB uit te sluiten.

Conclusie

Gezien de relatief grote afstand (minimaal 10 km) tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden.

Gezien de ligging van het plangebied met een groene bufferzone tussen de watergang en het plangebied en de lokale aard van de voorgenomen plannen zijn negatieve effecten op het NNB uit te sluiten.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of mitigerende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Het plangebied bestaat voornamelijk uit verharding. Daarnaast is een zandwal aanwezig met daarop een laurierhaag en is een ondiepe greppel in het plangebied aanwezig waarin ten tijde van het onderzoek een laagje water stond.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat binnen het plangebied geschikte biotopen ontbreken voor beschermde plantensoorten. Het voorkomen van beschermde planten binnen het plangebied kan derhalve worden uitgesloten.

Conclusie

Voor de beschermde plantensoorten die in de omgeving voorkomen, is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aanwezig. Het voorkomen van beschermde planten binnen het plangebied kan derhalve worden uitgesloten.

4.2.2 *Vlinders en libellen*

Volgens de gegevens van de NDFF, Vlindernet.nl en Dagvlinders van Nederland (Bos et al., 2006) komen op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied de beschermde vlindersoorten grote vos en kleine ijsvogelvlinder (beide §3.3 wn) voor.

Bevindingen uit het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geen geschikte voortplantingsbiotopen aanwezig zijn en specifieke waardplanten ontbreken voor grote vos en kleine ijsvogelvlinder. Het voorkomen van beschermde vlinders in het plangebied kan derhalve worden uitgesloten.

Volgens de gegevens van de NDFF, libellenet.nl en waarneming.nl komt op een afstand van een tot vijf kilometer van het plangebied de beschermde libellensoorten gevlekte witsnuitlibel (§3.2 wn) voor. Voor de gevlekte witsnuitlibel, een kritische soort, ontbreekt binnen het plangebied geschikt biotoop. Het voorkomen van beschermde libellen in het plangebied is uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het voorkomen van beschermde soorten vlinders en libellen in het plangebied uit te sluiten.

4.2.3 *Insecten en weekdieren*

Beschermde soorten houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 wn) zijn afhankelijk van grote wateren. De greppel in het plangebied valt hier niet onder en daarmee kan het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied worden uitgesloten.

De beschermde weekdieren platte schijfhoren en Bataafse stroommossel (beide §3.2 wn) zijn respectievelijk afhankelijk van drijvende waterplanten dan wel stromend water. Vanwege het ontbreken van deze condities in de greppel

binnen het plangebied kan het voorkomen van beschermde weekdieren in het plangebied worden uitgesloten.

Conclusie

In het plangebied ontbreken geschikte biotopen voor beschermde soorten insecten en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 *Vissen*

Volgens de gegevens van de NDFF komt op een afstand van nul tot één kilometer van het plangebied de beschermde vissoort grote modderkruiper (§3.2 wn) voor. De greppel kwalificeert vanwege de afwezigheid van voldoende waterplanten en oeverbegroeiing niet als geschikt biotoop voor de grote modderkruiper. Het voorkomen van de modderkruiper is echter niet geheel uit te sluiten. Aangezien geen werkzaamheden aan de greppel zijn voorzien, zullen eventueel aanwezige grote modderkruipers geen negatieve effecten ondervinden van de voorgenomen plannen.

Conclusie

De greppel kwalificeert vanwege de afwezigheid van voldoende waterplanten en oeverbegroeiing niet als geschikt biotoop voor de grote modderkruiper. Het voorkomen van de modderkruiper is echter niet geheel uit te sluiten. Aangezien geen werkzaamheden aan de greppel zijn voorzien, zullen eventueel aanwezige grote modderkruipers geen negatieve effecten ondervinden van de voorgenomen plannen.

4.2.5 *Reptielen en amfibieën*

Uit de verspreidingskaart amfibieën van Nederland 2015 van de website van het netwerk ecologische monitoring, gegevens van RAVON, 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers et al. 2009) en de NDFF blijkt dat in de omgeving (nul tot vijf kilometer) van het plangebied de volgende beschermde amfibieënsoorten voorkomen: kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker, Alpenwatersalamander (alle §3.3 wn), kamsalamander, en poelkikker (beide §3.2 wn).

Volgens de gegevens van RAVON, de NDFF en waarneming.nl komt op een afstand van nul tot één kilometer van het plangebied de beschermde reptielensoort levendbarende hagedis (§3.3 wn) voor.

De greppel in het plangebied is geschikt om als voortplantingsbiotoop te dienen voor kleine watersalamander, gewone pad, bastaardkikker, bruine kikker en Alpenwatersalamander. Het verharde plangebied is niet geschikt als leefgebied voor deze soorten. Het bosje ten zuiden van het plangebied is wel geschikt als landhabitat en winterbiotoop voor deze soorten.

De greppel is vanwege de geringe grootte en diepte en afwezigheid van waterplanten geen geschikt habitat voor de kamsalamander, waarmee de aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

De aanwezigheid van poelkikker in de ondiepe greppel kan vanwege de overwegend beschaduwde ligging in het bosgebied worden uitgesloten. Het plangebied is vanwege de verharding niet geschikt als landhabitat of winterhabitat voor de poelkikker. Het bosje ten zuiden van het plangebied is geschikt als landhabitat of winterhabitat voor deze soort.

Gezien de huidige inrichting van het plangebied is het uitgesloten dat levendbarende hagedis (§3.3 wn) in het plangebied leefgebied vindt.

Effectbeoordeling

Het plangebied is matig geschikt om te dienen als landhabitat en overwinteringshabitat voor kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en Alpenwatersalamander (alle §3.3 wn). Wel kunnen deze soorten voortplantingsbiotoop vinden in de greppel in het plangebied. De voorgenomen plannen hebben geen effect op de greppel in het plangebied, deze blijft behouden. De voorgenomen plannen hebben daardoor geen negatief effect op amfibieën.

Indien toch werkzaamheden aan de greppel zullen plaatsvinden, dient met de uitvoering van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met amfibieën.

Mitigerende maatregelen

Voor de amfibiesoorten kleine watersalamander, gewone pad, bastaardkikker en bruine kikker geldt in provincie Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is derhalve niet nodig voor deze soorten mitigerende maatregelen te nemen. Indien werkzaamheden aan de greppel zullen plaatsvinden, dient met de uitvoering van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met amfibieën in het kader van de Algemene Zorgplicht.

Voor de Alpenwatersalamander geldt geen vrijstelling van de Wet natuurbescherming. De Alpenwatersalamander is een soort van tabel 2 van de voormalige Flora- en faunawet. Onder de Wet natuurbescherming mag voor deze soorten gebruik worden gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. In dit geval dient gewerkt te worden volgens de gedragscode flora en fauna voor Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de Vereniging Stadswerk Nederland.

Voor het zorgvuldig handelen dienen de volgende perioden van uitvoer van de werkzaamheden en werkwijzen te worden gehanteerd.

Het uitvoeren van graafwerkzaamheden aan sloten waar tabel-2 soorten amfibieën voorkomen vindt plaats in de periode buiten de overwinteringsperiode van deze soorten. De overwinteringsperiode duurt van 1 november – 15 maart.

- + Voortplantingswateren van vissen kikkers, padden en salamanders van de voormalige tabellen 2 worden tijdens het voortplantingsseizoen gespaard.

- + Het afdammen, dempen of leegpompen van watergangen wordt op plaatsen waar voormalige tabel-2 worden verwacht in beginsel uitgevoerd buiten de voortplantingsperiode en winterrust van amfibieën en vissen.
- + Bij snoeien/dunnen in de periode 1 november t/m 15 maart, worden potentiële verblijfplaatsen in bladhopen en hopen, ruimten onder boomstroken et cetera opgespoord en ongemoeid gelaten.
- + Bij het dempen van een watergang wordt het water één richting uitgedreven zodat aanwezige vissen en amfibieën kunnen ontsnappen. Wanneer dit niet mogelijk is dan worden de vissen en amfibieën tijdig weggevangen en elders in een geschikt biotoop uitgezet.

Conclusie

De amfibiesoorten kleine watersalamander, gewone pad, bastaardkikker en bruine kikker (§3.3 wn) gebruiken de greppel mogelijk als voortplantingsgebied. De voorgenomen plannen hebben geen effect op de greppel in het plangebied, deze blijft behouden. De voorgenomen plannen hebben daardoor geen negatief effect op amfibieën. Indien toch werkzaamheden aan de greppel zullen plaatsvinden, dient met de uitvoering van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met amfibieën.

Voor de Alpenwatersalamander geldt geen vrijstelling van de Wet natuurbescherming. De Alpenwatersalamander is een soort van tabel 2 van de voormalige Flora- en faunawet. Onder de Wet natuurbescherming mag voor deze soorten gebruik worden gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. In dit geval dient gewerkt te worden volgens de gedragscode flora en fauna voor Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de Vereniging Stadswerk Nederland. Voor het zorgvuldig handelen dienen speciale perioden van uitvoer van de werkzaamheden en werkwijzen te worden gehanteerd.

Gezien de huidige inrichting van het plangebied is het uitgesloten dat levendbarende hagedis (§3.3 wn) in het plangebied leefgebied vindt.

4.2.6 Vogels

Het plangebied is matig geschikt als broed- en foerageergebied voor diverse vogelsoorten vanwege de grote oppervlakte verharding in het plangebied. tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen in het plangebied of de directe omgeving gezien. Uit Waarneming.nl zijn geen waarnemingen bekend uit het plangebied of de directe omgeving.

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen horsten of jaarrond beschermde nesten aangetroffen. In het plangebied zijn ook geen mogelijkheden voor jaarrond beschermde nesten aanwezig. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in het plangebied is uitgesloten.

Effectbeoordeling

Het plangebied is matig geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten. Negatieve effecten op foerageergebied van vogels zijn uit te sluiten; in de directe omgeving van deze locaties is voldoende meer geschikt alternatief foerageer- en broedgebied aanwezig. Daarnaast zijn is het plangebied na de herinrichting waarschijnlijk meer geschikt als broed- en foerageergebied voor vogels vanwege de aanleg van private tuinen.

Voor vogels geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van bomen en struiken niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Gedurende het broeden zijn de nesten van vogels en de functionele leefomgeving strikt beschermd.

Mitigerende maatregelen

Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Conclusie

Het plangebied is matig geschikt als broed- en foerageergebied voor vogels. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageergebied. Indien vogels aan het broeden zijn, kan het verwijderen van bomen en struiken niet plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens et al.1997) en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, bosvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, baardvleermuis en Brandts vleermuis (alle §3.2 wn) voorkomen in de wijdere omgeving van het plangebied.

Uit het veldbezoek blijkt dat het plangebied vanwege de vele verharding marginaal geschikt is als foerageergebied voor vleermuizen. In het plangebied zijn geen bomen met holten aangetroffen die kunnen dienen als vleermuisverblijfplaats. De te slopen garage bestaat aan drie zijden uit wanden van damwandprofiel. De oostelijke gevel is een gemetselde muur. Tegen deze muur staat een kleine, lage aanbouw. Op het dak van de garage

liggen golfplaten. De aanbouw van de garage is uit baksteen opgetrokken en heeft een pannendak. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat de zijden van de garage met damwandprofielen geen mogelijkheden bieden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. De gemetselde gevel van de garage en de aanbouw zijn matig geschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Gaten in de muur komen direct uit aan de binnenzijde van de garage. Doordat het grootste deel van de garage is opgebouwd met damwandprofielen en een golfplaten dak is hier sprake van weinig tot geen temperatuurbuffer wat ongunstig is voor vleermuizen. Daarnaast is tot voor kort sprake geweest van veel verlichting op het terrein en bij (de gemetselde muur van) de garage. Vanwege de lichtschuwheid van vleermuizen maakt dit de locatie vrijwel ongeschikt om verblijfplaatsen van vleermuizen te herbergen. Dit in ogenschouw genomen kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen redelijkerwijs worden uitgesloten.

Overige zoogdieren

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen een straal van één kilometer van het plangebied das, eekhoorn, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree, veldmuis, vos en wezel (alle §3.3 wn) voorkomen. Op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied komt volgens de NDFF aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, steenmarter, waterspitsmuis en woelrat (alle §3.3 wn) voor.

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) vaste rust- en verblijfplaatsen van bovenstaande zoogdieren aangetroffen. Vanwege de huidige inrichting en het gebruik, de grote oppervlakte verharding in het plangebied en het ontbreken van grote bomen en helder oppervlaktewater met een ruige oeverbegroeiing, vormt het plangebied geen geschikt leefgebied voor meer zeldzame en kritische soorten uit §3.2 en §3.3 van de Wet natuurbescherming zoals das, aardmuis, eekhoorn, ree, haas, vos, wezel, bunzing, dwergmuis en waterspitsmuis. De aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Uit het veldbezoek blijkt dat het plangebied (onderdeel van) leefgebied kan vormen van een aantal algemene soorten grondgebonden zoogdieren, zoals konijn, egel, woelrat, steenmarter en diverse algemene muizensoorten.

Effectbeoordeling

Vleermuizen

Het plangebied is vanwege de vele verharding marginaal geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en ook in de directe omgeving blijft voldoende alternatief, even geschikt, foerageergebied behouden.

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen garage kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Zodoende zullen geen negatieve effecten optreden op verblijfplaatsen van vleermuizen.

Overige zoogdieren

Het plangebied kan (onderdeel van het) leefgebied vormen algemene grondgebonden zoogdiersoorten als konijn, egel, woelrat en algemene muizensoorten. Voor deze soorten blijft voldoende geschikt leefgebied aanwezig in de omgeving, vooral het bosgebied ten zuiden van het plangebied is geschikt als leefgebied voor verschillende grondgebonden zoogdiersoorten. De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op deze soorten. De greppel blijft behouden en na de herinrichting zal waarschijnlijk meer groen in het plangebied aanwezig zijn vanwege de aanleg van private tuinen. De voorgenomen plannen zullen geen negatief effect hebben op de steenmarter. Steenmarters maken gebruik van een groot territorium en in de omgeving van het plangebied blijft voldoende even geschikt leefgebied beschikbaar voor steenmarters.

Mitigerende maatregelen

Overige zoogdieren

Voor de mogelijk binnen het plangebied voorkomende beschermde soorten grondgebonden zoogdieren van §3.3 wn konijn, egel, woelrat, steenmarter en algemene muizensoorten treden geen negatieve effecten op ten aanzien van het leefgebied van deze soorten. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor deze zoogdiersoorten.

Conclusie

Het plangebied is vanwege de vele verharding marginaal geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen garage kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Zodoende zullen geen negatieve effecten optreden op verblijfplaatsen van vleermuizen.

Voor de mogelijk binnen het plangebied voorkomende beschermde soorten grondgebonden zoogdieren van §3.3 wn konijn, egel, woelrat, steenmarter en algemene muizensoorten treden geen negatieve effecten op ten aanzien van het leefgebied van deze soorten. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor deze zoogdiersoorten.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

Gezien de relatief grote afstand (minimaal 10 km) tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden. Gezien de ligging van het plangebied met een groene bufferzone tussen de watergang en het plangebied en de lokale aard van de voorgenomen plannen zijn negatieve effecten op het NNB uit te sluiten.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die beschermd zijn onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is matig geschikt als broed- en foerageergebied voor vogels. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageergebied. Indien vogels aan het broeden zijn, kan het verwijderen van bomen en struiken niet plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is vanwege de vele verharding marginaal geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen garage kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Zodoende zullen geen negatieve effecten optreden op verblijfplaatsen van vleermuizen.

Soorten van paragraaf 3.3. van de Wet natuurbescherming

De amfibiesoorten kleine watersalamander, gewone pad, bastaardkikker en bruine kikker (§3.3 wn) gebruiken de greppel mogelijk als voortplantingsgebied. De voorgenomen plannen hebben geen effect op de greppel in het plangebied, deze blijft behouden. De voorgenomen plannen hebben daardoor geen negatief effect op amfibieën. Indien toch werkzaamheden aan de greppel zullen plaatsvinden, dient met de uitvoering van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met amfibieën.

Voor de Alpenwatersalamander geldt geen vrijstelling van de Wet natuurbescherming. De Alpenwatersalamander is een soort van tabel 2 van de voormalige Flora- en faunawet. Onder de Wet natuurbescherming mag voor deze soorten gebruik worden gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. In dit geval dient gewerkt te worden volgens de gedragscode flora en fauna voor Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de Vereniging Stadswerk Nederland. Voor het zorgvuldig handelen dienen speciale perioden van uitvoer van de werkzaamheden en werkwijzen te worden gehanteerd.

Voor de mogelijk binnen het plangebied voorkomende beschermde soorten grondgebonden zoogdieren van §3.3 wn konijn, egel, woelrat, steenmarter en algemene muizensoorten treden

geen negatieve effecten op ten aanzien van het leefgebied van deze soorten.
Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor deze zoogdiersoorten.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Algemene amfibieën	§3.3 wn	Voortplantingshabitat in de greppel/sloot	Ja, maar alleen indien werkzaamheden aan de greppel/sloot plaatsvinden	Nee, algehele vrijstelling	Werken aan de sloot buiten de voortplantingsperiode en winterrust van amfibieën
Alpenwatersalamander	§3.3 wn	Voortplantingsbiotoop in greppel/sloot	Ja, maar alleen indien werkzaamheden aan de greppel/sloot plaatsvinden	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Zie §4.2.5 voor de mitigerende maatregelen
Grondgebonden zoogdieren	§3.3 wn	Leef- en foerageergebied	Nee	-	-
Vogels	§3.1 wn (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing buiten het broedseizoen
Vleermuizen	§3.2 wn	Foerageergebied	Nee	-	-

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken, Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt, versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 23-10-2017
- + NNN, <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>, 23-10-2017
- + <http://www.netwerkecoologischemonitoring.nl/dataloket>
- + Verordening natuurbescherming Noord-Brabant, http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/XHTMLoutput/Historie/Noord-Brabant/600901/CVDR600901_1.html, 03-07-2017
- + Beschermde soorten NDFF: © NDFF - quickscanhulp.nl 23-10-2017 12:08:39
- + www.compendiumvoordeleefomgeving.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn, §3.1;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt, §3.2;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven, §3.3.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wn)	Categorie 2 (§ 3.2 Wn)	Categorie 3 (§ 3.3 Wn)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden

zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechtings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpcedure uit het uitvoeren van een verslechtings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechtings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechting of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.